Український ВІСНИК

Часопис Союзу Українців Румунії. Рік видання XXX. № 23-24 (грудень) 2023

Веселого Різдва та щасливого Нового Року!

Ось і добігають останні дні цього року в клепсидрі часу! 2024-й незабаром відкриє свої перші сторінки, білі, невідомі... Минаючий рік був сповнений випробувань, він навчив нас підтримувати одне одного у складні часи та зробив нас сильнішими, більш готовими протистояти всьому, що нас чекає за горизонтом.

Відчувши невмолиму жорстокість війни в Україні, ми вкотре довели, що завдяки нашій єдності, співпраці та солідарності можемо подолати і цей складний період. Тому в ці особливі моменти я хочу подякувати всім тим, хто був поруч з нами. Ми разом стали на захист наших європейських цінностей та сприяли збереженню єдності. Тільки солідарність і співпраця можуть подолати ворожнечу. Коли часи здаються похмурими, ми маємо з піднятою головою дивитися в майбутнє з надією!

Аналізуючи наші досягнення протягом минаючого року, констатуємо, що Союз українців Румунії досягнув неабиякого прогресу на всіх рівнях. Це показали і результати останнього Перепису населення та житла, які ще раз підтверджують важливість української громади в Румунії – українці й надалі є третьою за чисельністю національною меншиною Румунії. І запевняю вас, що Союз українців Румунії залишатиметься справжньою опорою для членів нашої громади, зосередить свої зусилля на консолідації традиційної культурної спадщини української меншини Румунії і продовжить служити мостом між Румунією та Україною, щоб забезпечити як

цілісність і солідарність української громади, так і її процвітання.

Народження Ісуса завжди є нагодою безмежної радості для всіх християн у всьому світі. Будьмо добрішими у цей святковий час та дивімося з упевненістю вперед, знаючи, що з вірою в серці наша дорога завжди буде усипана особливими досягненнями!

Щиро бажаю, щоб радість цих свят супроводжувала вас увесь наступний рік!

Щасливого Різдва та благословенного Нового року!

Голова Союзу українців Румунії,
депутат МИКОЛА-МИРОСЛАВ ПЕТРЕЦЬКИЙ

Ангел пастирям мовив

Ангел пастирям мовив:
Христос ся нам народив,
В Вифлеємі, містечку убогім,
І в роді Давидовім
З Пречистой Марії.

О дивноє Рождество,
Великоє торжество;
Почала Діва Сина в чистости,
Породила в радости,
Із Дівства свойого.

Пастиріє ввірили,
До нього поспішили,
з охотов мило Йому співали.
Дитя в яслах вітали,
Марію з Йосифом.

Уже ся то сповнило,
Що у пророка було:
Галузка Аронова зацвіла,
Цвіток з себе пустила
І овоч зродила!

Слухайте Бога Отця,
Неба і землі Творця:
«Це Син мій наймиліший, коханий,
Світу з неба післаний,
Його ви слухайте!»

Богу будь честь і хвала,
На вік віків і слава.
Як Отцю, так і Його Синові.
І Святому Духові,
В Тройці єдиному.

ПІДСУМКИ ДІЯЛЬНОСТІ СОЮЗУ УКРАЇНЦІВ РУМУНІЇ
за період листопад 2019 року – вересень 2023 року

Союз українців Румунії (СУР) – єдина представницька парламентська організація української громади Румунії, основна мета якої полягає як у захисті прав щодо прояву та утвердження етнічної, мовної, культурної та релігійної ідентичності осіб, що належать до української національної меншини, так і в зміцненні румунсько-українських відносин.

Союз залишається послідовним у дотриманні та виконанні Резолюції 8-го З'їзду, який пройшов у Клуж-Напоці у 2019 році, забезпечуючи таким чином узгодженість своїх цілей і напрямків діяльності.

Союз врахував необхідність підвищення своєї впізнаваності та довіри до нього етнічних українців, що включає чіткіше висвітлення перед громадою та органами влади його цілей і проблем.

Водночас Союз особливо зосередився на розширенні на місцевому рівні, створюючи нові організації в місцевостях, де українське населення перевищує 5% від загальної кількості мешканців, що дозволило йому стати більш присутнім і активним на місцевому рівні.

Союз заохочував своїх членів долучатися до діяльності СУР в дусі української етнічної єдності, використовуючи свої вміння та досвід для підтримки справ та цілей Союзу.

Завдяки всім цим зусиллям Союз українців Румунії зміцнив свої позиції та сприяв просуванню інтересів та ідентичності етнічних українців у Румунії .

● Еволюція Союзу українців Румунії на культурному рівні останніми роками зазнала неабиякого підйому, що відображає тверде прагнення до популяризації та збереження українських культурних цінностей у нашій країні.

Так, у період з листопада 2019 року по вересень 2023 року ми стали свідками помітної трансформації в лавах Союзу. Кількість культурно-наукових заходів зросла з 947 в період 2016-2019 рр. до значної цифри – 1012 у 2023 році, у заходах взяло участь 170 318 осіб, що становить зростання на 106 %, незважаючи на період пандемії. Ця еволюція відображає цілеспрямованість і рішучість Союзу українців Румунії у справі збереження та зміцнення своєї культурної спадщини.

Серед визначних заходів, організованих Союзом в цей період – «9 листопада – День української мови», який популяризує українську мову та підкреслює її важливість у житті громади (День української мови встановлений 4 липня 2018 року Палатою Депутатів Румунії за законодавчою ініціативою депутата Миколи Мирослава Петрецького і відзначається щорічно в усіх населених пунктах, де проживає українське населення); «Українсько-румунський симпозіум» – Наслідки широкомасштабної російської агресії проти України: досвід для нової системи безпеки на континенті; «Рік війни в Україні: початок, розвиток та перспективи» – важлива подія для розуміння поточного історичного та геополітичного контексту; «Фестиваль українського фольклору» – свято українських культурних традицій та просування цінностей через музику, танець та мистецтво і багато інших.

Ці заходи не лише наближають українську громаду Румунії до її культурного коріння, а й створюють можливості для міжкультурного діалогу та співпраці з іншими громадами нашої країни. Такою значною еволюцією Союз українців Румунії яскраво продемонстрував, що українська ідентичність і культура займають важливе місце в культурному розмаїтті нашої країни і що ця культурна спадщина варта того, щоб її вивчали й плекали всі українці.

● Значної еволюції зазнала й участь Союзу українців Румунії в релігійному житті української громади країни. Лише за кілька років, із приблизно 30 заходів та подій у 2019 році, Союз значно розширив співпрацю із церквами, досягнувши цифри 113 заходів та подій у 2023 році, можливістю взяти участь в яких скористалося 51 729 осіб. Це вражаюче зростання відображає глибоку відданість Союзу українців Румунії підтримці та просуванню релігійних і культурних цінностей української громади. Цими подіями Союз створив сприятливі умови для зміцнення зв'язків між українцями та церквою, посиливши таким чином її роль у житті громади з одного боку, а з іншого продемонстрував, що він є надійним партнером українських церков та активно сприяє збереженню та популяризації релігійної та культурної ідентичності українців Румунії.

● Союз українців Румунії активно брав участь не лише у релігійному житті української громади, а й чітко розуміючи важливість освіти в процесі збереження української мови та цінностей, докладав значних зусиль для популяризації та розвитку освіти в українській громаді Румунії, демонструючи безпрецедентну наполегливість.

Таким чином, Союз організував низку значущих освітніх заходів, як «Національна олімпіада з рідної української мови та літератури», «Національний конкурс декламування української поезії», «Літній табір для українських школярів», «Конкурс молодих українських талантів», «Національна нарада вчителів української рідної мови» та багато інших. Ці події дали молодим українцям Румунії значні можливості розвивати та виражати свої навички рідною мовою, глибше зрозуміти свою культуру й історію та встановити зв'язок зі своїм українським корінням.

Що дійсно вражає, так це значне збільшення кількості освітніх заходів, яка зросла від 95 у період 2016-2019 рр. до 209 станом на червень 2023 року, що становить зростання на 220%. Таке розширення освітньої діяльності яскраво свідчить про зацікавленість Союзу українців Румунії у справі просування та підтримки української освіти, сприяючи таким чином зміцненню культурної та мовної ідентичності української громади Румунії. Ці зусилля матимуть і надалі глибокий і тривалий вплив на освітнє та культурне майбутнє українців у Румунії.

● Союз українців Румунії зіграв особливу роль у зміцненні двосторонніх відносин між Румунією та Україною через активну участь у низці заходів та ініціатив регіонального та міжнародного значення.

Яскравим прикладом цього є участь СУР у «FO.R.U.M. for Business», міжнародний українсько-румунсько-молдовський бізнес-форум, організований у Культурно-мистецькому центрі ім. Івана Миколайчука в Чернівцях, Україна. Тут були обговорені важливі аспекти економічного, культурного та освітнього співробітництва, спільні проєкти та міжрегіональне економічне партнерство трьох країн. Таким чином СУР сприяв консолідації співпраці та економічному розвитку цього регіону.

Союз також був представлений на міжнародній конференції «Регіональна єдність і розвиток у контексті підготовки України до вступу в ЄС», організованій в Ужгороді, Україна. На заході обговорювалися питання, пов'язані з інтеграцією України до Європейського Союзу, а участь СУР підкреслила підтримку європейських прагнень України та їх внесок у регіональний розвиток.

З нагоди 32 річниці проголошення Незалежності України СУР направив до Києва делегацію для участі у відповідних урочистостях та заходах. Ця подія зміцнила культурні та історичні зв'язки між двома країнами.

● Також Союз брав активну участь в організації зустрічі між представниками місцевих державних адміністрацій Румунії та України, яка відбулася в офісі Мараморoської філії СУР у Сігету Мармацією. Метою цієї зустрічі було зміцнення транскордонної співпраці та визначення нових транскордонних проєктів, спрямованих на покращення якості життя мешканців прикордонних територій.

Водночас представники Союзу українців Румунії взяли участь у стартових сесіях Програми Interreg NEXT Румунія-Україна 2021-2027, організованих Міністерством розвитку Румунії у період 27.04-12.05.2023. За ініціативи СУР до румунсько-української транскордонної співпраці активно долучалися мери населених пунктів з більшістю українського населення. Ця фінансована Європейським Союзом програма концентрується на економічному та соціальному розвитку прикордонних територій Румунії та України та дає можливість Союзу українців Румунії використати свій партнерський потенціал.

Представники СУР наголосили на необхідності покращення освоєння європейських фондів для розвитку прикордонних громад, враховуючи бюджет у 54 мільйони євро та сфери фінансування, серед яких охорона довкілля, економічний розвиток, туризм, культура, освіта та

(Продовження на 4 стор.)

Участь у заходах з відзначення 90-х роковин Голодомору, в Києві

В якості голови Союзу українців Румунії (СУР) та віцепрезидента Світового Конгресу Українців (СКУ) у Східній Європі депутат Микола Мирослав Петрецький здійснив 23-26 листопада візит до України з нагоди відзначення 90-х роковин Голодомору, трагедії, яка глибоко вразила історію українського народу.

Візит розпочався з конференції, присвяченої 90-тим роковинам геноциду українців, яка відбулася на території Києво-Печерської Лаври, в якій взяли участь багато офіційних осіб, в тому числі голова Верховної Ради України Руслан Стефанчук і третій Президент України (2005-2010) Віктор Ющенко, представники міжнародних організацій, громадські діячі, а також науковці.

Заступник голови Комітету з питань культури, мистецтва та ЗМІ Палати депутатів взяв участь в офіційній зустрічі з прем'єр-міністром України Денисом Шмигалем та міністром закордонних справ Дмитром Кулебою, на яких основний

наголос був зроблений на важливості людської солідарності в ці складні для українського народу часи.

Делегація СКУ також зустрілася з міністром освіти і науки України Оксеном Лісовим, з яким було обговорено шляхи інтеграції українських біженців у нові суспільства. У цьому контексті голова СУР зазначив, що Румунія є прикладом передової практики щодо навчання українських учнів у румунських школах.

Микола-Мирослав Петрецький взяв участь у спеціальному засіданні Верховної Ради України, присвяченому 90-м роковинам Голодомору-геноциду. Потім він зустрівся зі спікером українського парламенту Русланом Стефанчуком та представниками більшості політичних фракцій у Верховній Раді, з якими обговорив необхідність посилення міжпарламентської співпраці, як на рівні груп дружби, так і на рівні профільних комітетів.

Разом з членами делегації СКУ Микола-Мирослав Петрецький взяв участь у церемонії покладання квітів до Стіни пам'яті полеглих за Україну біля Михайлівського Золотоверхого собору в Києві.

Голодомор 1932 – 1933 років був актом геноциду проти української нації, скоєним керівництвом Радянського Союзу на чолі з Йосифом Сталіним у рамках політики суцільної колективізації, яка призвела до смерті від голоду мільйонів українців. Цю подію вшановують щороку в четверту суботу листопада.

У листопаді 2022 року Парламент Румунії визнав Голодомор в Україні 1932–1933 років злочином, вчиненим проти українського народу та людства. Згідно з прийнятою Декларацією, румунські парламентарі рішуче засудили дії, спрямовані проти українського народу, що призвели до мільйонних жертв, масових порушень основних прав і свобод громадян та безмірних страждань. Парламент Румунії також висловив свою солідарність з українським народом, який постраждав у цій трагедії, віддавши данину пам'яті мільйонам жертв штучного голоду 1932-1933 років.

У столиці Молдови відбулася акція «Запали свічку пам'яті!»

23 листопада у столиці Молдови відбулася акція «Запали свічку пам'яті!», присвячена вшануванню пам'яті жертв Голодомору 1932-1933 років в Україні. Захід організований Національним Конгресом Українців Республіки Молдова, Жіночою громадою українок Молдови при сприянні Посольства України в Республіці Молдова та Агенства ООН у справах біженців. Захід присвячений 90-річчю Голодомору – голоду, організованого радянською владою в Україні (1932-1933 та 1946-1947 рр.) та на території сучасної Республіки Молдова (1946-1947 рр.). У церемонії вшанування жертв Голодомору взяли участь депутати, представники дипломатичного корпусу (Болгарії, Франції, Румунії, Японії), державних установ, представники громадянського суспільства, громади українців Республіки Молдова та з-за кордону. Від Союзу Українців Румунії у заході взяла участь делегація у складі: Василя Пасенчука – першого заступника голови Ради Союзу Українців Румунії, Данієла Серденчука, члена Ради СУР та Віктора Григорчука, першого заступника голови Яської філії СУР. Модератор дійства представив коротку інформацію про зміст і значення пам'ятної події, після чого прозвучали гімни Республіки Молдова та України. Після цього учасникам заходу було роздано свічки, які було запалено, священник УГКЦ у Кишиневі відслужив молитву. Із запаленими свічками учасники хвилиною мовчання вшанували пам'ять жертв штучно організованого сталінським режимом голодомору в Україні, а також тих, хто сьогодні жертвує собою, захищаючи незалежність і цілісність України. Відбулися короткі промови та виступи запрошених на захід почесних гостей: посла України від Республіки Молдова Марка Шевченка, віцеспікера парламенту Міхая Попшоя, Посла США в Республіці Молдова Кента Д. Локсдона; президента парламентської групи дружби Молдова-Україна Оазу Нантоя, посла Болгарії в Республіці Молдова, Василя Пасенчука, першого заступника голови СУР. У зверненні віце-спікер парламенту засудив звірства, вчинені проти українського народу шляхом організації голодомору в Україні. «Сьогодні ми вшановуємо 90 років вимушеної голодної смерті наших українських сусідів і друзів і лише рік з моменту ухвалення заяви парламенту Республіки Молдова, яка визнає це примусове голодування. Парламент Молдови засудив жорстоку реальність, яку багато хто з нас знали від наших прабабусь, тому що і Республіка Молдова постраждала від голоду та примусової колективізації, від геноциду, організованого радянським режимом. Якби про ці жахи дізналися на рівні всього суспільства, можливо, сьогодні ми жили б в іншому світі», – сказав Михайло Попшой. Віцепрезидент Законодавчого збору також зазначив, що лише зберігаючи пам'ять про тих, хто постраждав унаслідок трагічних подій, відкрито говорячи та аналізуючи ці факти, можна мати надію на те, що вони не повторяться.

Посол України в Республіці Молдова Марко Шевченко, ознайомивши аудієнцію із подібними діями, спрямованими на знищення українського народу та паралеллю між Голодомором і Голокостом, між Гітлером, Сталіним і Путіним, поділився історією своєї власної родини, яка пережила Голодомор, подякував Парламенту Республіки Молдова за визнання цього злочину геноцидом українського народу. Василь Пасенчук передав послання від голови СУР Миколи Мирослава Петрецького засвідчивши повагу, вдячність та увагу української громади Румунії до ініціатив, присвячених пам'яті жертв Голодомору. Він відзначив, що для Союзу Українців Румунії стало традицією відзначати найважливіші моменти в історії та традиціях українського народу, а також відзначати видатних діячів української культури. Всі 13 філій Союзу Українців Румунії організували в суботу, 25 листопада, або в неділю, 26 листопада, пам'ятні заходи до 90-х роковин Голодомору 1932 – 1933 років, страшного штучного голоду, спричиненого режимом під проводом Йосифа Сталіна. Голодомор залишається однією з найтрагічніших і найтемніших сторінок в історії українського народу. Це стало кульмінацією політики винищення, особливо українців, яку проводив сталінський режим і призвела до мільйонів жертв.

У цей день ми глибоко солідарні з Україною, яка стикається з новими викликами і новими серйозними загрозами її існуванню як держави і як нації, які знову йдуть з Москви.

Путінський режим, як і сталінський, розпочавши неспровоковану і несправедливу війну проти

Віктор ГРИГОРЧУК,
заступник голови Яської філії СУР

(Закінчення на 5 стор.)

ПІДСУМКИ ДІЯЛЬНОСТІ СОЮЗУ УКРАЇНЦІВ РУМУНІЇ
за період листопад 2019 року – вересень 2023 року

(Продовження із 2 стор.)

охорона здоров'я, а також проєкти, що сприяють співпраці між місцевою владою, неурядовими організаціями та бізнесом у транскордонних регіонах. СУР визнає важливу роль транскордонного співробітництва в розвитку громад і прагне бути активним партнером у цьому процесі, сприяючи зміцненню зв'язків між Румунією та Україною на культурному та економічному рівнях.

Більше того, Союз українців Румунії співпрацює з українською владою щодо проєктів реконструкції та транскордонного співробітництва. Під час зустрічі, що відбулася у Сатумарській філії СУР, представники Союзу, українська влада та члени місцевої громади обговорили економічну, соціальну та культурну співпрацю між двома країнами, наголошуючи на важливості відновлення прикордонних пунктів. Голова СУР Микола Мирослав Петрецький наголосив на підтримці України в конфлікті та важливості солідарності перед обличчям викликів сьогодення. Українська делегація подякувала за підтримку та підкреслила позитивний внесок СУР, зокрема зусилля з пошуку румунських партнерів для проєктів відбудови України. Було підписано партнерські угоди між закладами двох країн, запропоновано проєкти у сфері освіти та охорони здоров'я в рамках програми Interreg Next 2021-2027. Ці ініціативи відображають незмінну прихильність до спільного розвитку та зміцнення транскордонних відносин.

Усіма цими зусиллями Союз українців Румунії зробив свій внесок у зміцнення двосторонніх відносин між двома країнами та посприяв регіональному розвитку, підкреслюючи важливість співпраці між громадами та державними адміністраціями на прикордонних територіях.

Союз українців Румунії відповідально та прозоро розпоряджався своїм бюджетом, дбаючи про те, щоб кожен лей був витрачений на користь української громади. Крім того, СУР вдалося збільшити свій бюджет з 2019 по 2023 рік на 74,5%, що відображає ефективне фінансове управління та надійну спроможність планувати. Таке збільшення бюджету дозволило Союзу додатково підтримати різні проєкти та ініціативи, які сприяють покращенню життя та популяризації української культури в Румунії.

● Крім того, за останні 4 роки Союз українців Румунії зробив значні інвестиції у розвиток своєї інфраструктури, а саме:

– Приміщення, придбані для осередків:

– місцевої організації села Кричунів Мараморoської філії, власність СУР;

– місцевої організації Луг над Тисою Мараморoської філії, власність СУР.

– Орендовані приміщення:

– офіс Бухарестської філії СУР, орендований у юридичної особи;

– осідок місцевої організації села Караорман Тулчанського філії, договір передачі в користування;

– осідок місцевої організації села Вишавська Долина Мараморoської філії, оренда у фізичної особи;

– осідок місцевої організації села Рускова Мараморoської філії, оренда у фізичної особи;

– осідок місцевої організації села Репедя Мараморoської філії, оренда у фізичної особи;

– офіс місцевої організації м. Орадя, оренда у фізичної особи;

– осідок місцевої організації села Вишівська Красна Мараморoської філії, оренда у фізичної особи;

На додаток до всього цього, два нових осідки знаходяться на стадії будівництва та впровадження у функціонування в населених пунктах Штюка та Бетхаузен Тіміського повіту, а також в селі Ульма Сучавського повіту. Ці проєкти свідчать про прагнення СУР зміцнювати та розширювати свою присутність, створюючи сприятливе середовище для організації культурної, освітньої та адміністративної діяльності. Ці інвестиції знаменують важливий крок у розвитку української громади Румунії та у просуванні її культури та цінностей.

● ***Водночас мобільні інвестиції/обладнання також були одним із пріоритетів Союзу українців Румунії:***

– Забезпечення автомобілями філій Союзу українців Румунії: Арад, Ботошани, Караш-Северін, Марамуреш, Сату Маре, Сучава, Тіміш, Тулча, головний офіс;

– Для філій та місцевих організацій Союзу українців Румунії з листопада 2019 року по вересень 2023 року закуплено загалом 510 одиниць інвентаря та 144 одиниці інвестицій, а саме: ноутбуки, офісні крісла, столи, прапори, планшети для онлайнзасідань, зовнішні жорсткі диски, кондиціонери, кавоварки, система автоматизації воріт, крісла для конференц-залів, озонатори, роутери, пилосос, жалюзі, GPS обладнання для авто та ін.

Для головного офісу з метою покращення діяльності адміністративного, фінансово-бухгалтерського відділів, редакцій газет і журналів СУР: ліцензії microsoft office, антивірус, saga, принтери, столи, теплоцентраль, ПК, телефони, фотовідео техніка, міжкімнатні двері, кухонні меблі, меблі для бібліотеки.

І не в останню чергу Союз українців Румунії продемонстрував глибоку прихильність до збереження та популяризації українських культурних традицій, забезпечивши всі свої мистецькі колективи автентичним традиційним одягом та необхідним обладнанням. Ця ініціатива відіграла важливу роль у збереженні та розвитку українського мистецтва та культури в громаді, надаючи її членам оптимальні засоби для передачі автентичності та краси українських традицій та звичаїв на численних концертах та культурних заходах.

З листопада 2019 року по вересень 2023 року було закуплено 881 традиційний костюм для ансамблів Союзу українців Румунії та вражаючу кількість музичних інструментів.

● ***Місцеві вибори: результати***

Завдяки активній участі Союз українців Румунії разом зі своїми кандидатами досягли гарних результатів на місцевих виборах 2020 р. Кандидати від Союзу, здобули рекордну кількість місць у місцевих радах – 40, що значно більше, ніж 13 місць, здобутих у 2016 р., і що становить близько 300% порівняно з попередніми виборами. Крім того, вперше кандидат від Союзу українців здобув крісло мера – Іван Бринзаник був обраний мером села Ремети Мараморoського повіту. Ці визначні досягнення демонструють рішучість та відданість наших кандидатів та Союзу українців Румунії.

Завдяки збільшенню кількості представників в органах державної влади, а також організації щорічних заходів, як «Стратегії посилення ефективності діяльності державних адміністрацій на місцевому рівні», Союз українців Румунії зміг ефективно впливати на рішення та політику, які безпосередньо стосуються української громади. Це дозволило виявити та ефективніше вирішувати конкретні проблеми, такі як захист та просування культурних та мовних прав, підтримка освіти українською мовою та полегшення доступу до послуг та ресурсів для членів громади.

● ***Перепис населення та житла 2021:***

Перепис населення та житла 2022 року став значною подією для Румунії, позначивши важливий крок у розумінні та визнанні етнічного розмаїття в нашій країні. Союз українців Румунії брав активну участь у цьому процесі, сприяючи активності та участі української громади та підкреслюючи важливість декларування етнічної приналежності. Цей перепис населення мав на меті дати чіткіше уявлення про етнічний склад нашої країни, а його остаточні результати свідчать, що з 19 053 815 осіб, які складають постійне населення Румунії, 45,8 тис. осіб задекларували себе українцями. Це свідчить про вагомий внесок Союзу українців у висвітлення та збереження етнічної ідентичності української громади в нашій країні.

Водночас, згідно з вільним декларуванням понад 16,6 млн осіб, які зазначили рідну мову, для 40 861 особи (0,2%) українська мова є першою мовою, якою зазвичай розмовляють у родині, в дитинстві. Найбільше задекларованих українців у повіті Марамуреш, відповідно 25 690 осіб (5,7% населення повіту). Таким чином, згідно з результатами перепису, українське населення є найбільшою меншиною в повіті. Українці також проживають у відносно великій кількості в Сучавському повіті – 7916 осіб (1,2% населення повіту), Тіміському – 4131 особа (0,6% населення повіту), Караш-Северінському – 1502 особи (0,6% населення повіту), Сатумарському – 1361 особа (0,4% населення повіту), Тулчанському – 900 осіб (0,4% населення повіту) та Ботошанському – 1587 осіб (0,4% населення повіту). Результати перепису підтверджують важливість української громади Румунії, яка є однією з найбільш значущих з точки зору культури, історії та географії: українці є третьою за чисельністю етнічною меншиною в Румунії. Водночас нещодавно опубліковані дані свідчать про те, що українці в Румунії також стикаються з проблемою демографічного спаду, як і все населення Румунії: їхня кількість на 9,98% менша, ніж під час попереднього перепису населення, проведеного у 2011 році.

Однак надзвичайно обнадійливим є усвідомлення етнічними українцями Румунії важливості декларування своєї етнічної, мовної та релігійної ідентичності, що матиме вирішальний вплив на громаду з точки зору формування основ державної політики як на центральному, так і на місцевому рівнях, а також на територіальний розвиток у найближчі роки. Союз українців Румунії продовжуватиме докладати зусиль для збереження національної ідентичності, рідної мови, культури та звичаїв етнічних українців Румунії.

Усе вищезазначене разом з іншими досягненнями Союзу українців Румунії детально висвітлюється на наступних сторінках даного збірника, у звітах про діяльність комісій та філій СУР.

З діяльності депутата
МИКОЛИ МИРОСЛАВА ПЕТРЕЦЬКОГО

ЗАКОНОДАВЧІ ІНІЦІАТИВИ

Палата депутатів у вівторок, 5 грудня, 270 голосами «за» і 3 утриманими, прийняла законодавчу пропозицію про доповнення Закону «Про телерадіомовлення», яку ініціював заступник голови Комітету з питань культури, мистецтва, ЗМІ, депутат Микола Мирослав Петрецький, представник української меншини в румунському парламенті.

Ця поправка спрямована на підтримку Національної стратегії боротьби з наркотиками і має на меті вирішити одну з найбільших соціальних проблем, з якою наразі стикається Румунія – вживання наркотиків, в умовах, коли це явище викликає надзвичайне занепокоєння в нашій країні, а ситуація набуває катастрофічного характеру.

Прийнятий законопроєкт має на меті доповнити Закон № 504/2002 «Про телерадіомовлення» і передбачає проведення інформаційних кампаній про небезпеку вживання наркотиків на телебаченні та радіо з метою висвітлення шкідливих наслідків вживання наркотиків та важливості боротьби із цим явищем.

Для того, щоб ця інформація дісталася до всіх громадян Румунії, законодавча пропозиція передбачає, що в регіонах, де понад 10% населення складають особи, які належать до національних меншин, Румунське суспільне телебачення і Радіо Румунія транслюватимуть повідомлення, визначені Національною радою з питань телерадіомовлення, мовами цих нацменшин.

Цим самим буде забезпечена правова основа для проведення інформаційних кампаній з метою підвищення обізнаності населення та надання

громадянам необхідної інформації про існування реабілітаційних центрів для наркозалежних осіб. За останні три роки кількість людей, які звертаються по допомогу в боротьбі з наркозалежністю, зросла на 25%, тому існує реальна потреба в профілактиці та лікуванні.

* * *

Депутат Микола Мирослав Петрецький вніс до Палати депутатів законопроєкт про внесення змін і доповнень до Закону про земельний фонд №18/1991, в якому запропонував продовжити ще на шість місяців термін, протягом якого власники землі або їхні спадкоємці, які не вступали до колективного сільського господарства, не передали або в яких не були вилучені земельні ділянки з приватної у державну власність за актом передачі права власності, можуть подати заяву на отримання правовстановлюючого документа.

У пояснювальній записці він зазначив, що навесні цього року Парламент Румунії прийняв Закон №123 від 15 травня 2023 року про внесення змін і доповнень до Закону про земельний фонд №18/1991, який надав можливість власникам земельних ділянок або їхнім спадкоємцям, які не вступали до колективного сільського господарства, не передали або в яких не були вилучені земельні ділянки з приватної у державну власність на підставі акту про передачу права власності, подати, за певних умов, заяву про видачу правовстановлюючого документа, маючи в розпорядженні шість місяців з моменту набуття чинності закону для подання необхідних документів до мерії населеного пункту, в якому знаходиться земельна ділянка.

ОГЛЯДАЧ

(Закінчення на 7 стор.)

ЗУСТРІЧ З ВІЦЕ-ПРЕМ'ЄР-МІНІСТЕРКОЮ З ПИТАНЬ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ТА ЄВРОАТЛАНТИЧНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ ОЛЬГОЮ СТЕФАНІШИНОЮ

8 грудня, разом із головою Комітету європейських справ Палати депутатів Штефаном Мушою, голова Союзу українців Румунії, депутат Микола Мирослав Петрецький, представник української меншини в румунському парламенті взяв участь в офіційній зустрічі з віце-прем'єр-міністеркою з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України Ольгою Стефанішиною.

Дискусії були зосереджені на впровадженні реформ, здійснених Україною на шляху до Європейського Союзу, румунсько-українському співробітництві та твердій підтримці Румунії щодо початку переговорів про вступ до ЄС з Україною та Республікою Молдова до кінця 2023 року.

Румунська сторона підтвердила свою підтримку ухваленню Європейською Радою позитивного рішення про початок переговорів про вступ до ЄС з Республікою Молдова та Україною, враховуючи чіткі та значні зусилля і прогрес, досягнутий двома країнами у виконанні рекомендацій Європейської Комісії. Були також відзначені останні зусилля Румунії щодо збільшення транзитних потужностей для сприяння експорту зернових та інших товарів з України.

Водночас було підкреслено роль парламентської дипломатії у продовженні багатовимірної підтримки Румунією України, як у контексті війни в Україні, так і в майбутньому процесі постконфліктної відбудови. Було висловлено готовність Парламенту Румунії зміцнювати двосторонній діалог та ділитися з Верховною Радою України своїм досвідом у процесі вступу до ЄС.

Віце-прем'єр-міністерка України Ольга Стефанішина подякувала Румунії за постійну підтримку європейських та євроатлантичних прагнень її країни, а також за підтримку у війні з Росією. «Ми вдячні Румунії за те, що ви залишаєтеся справжнім другом для України в непрості часи повномасштабної війни», – наголосила Ольга Стефанішина.

Візит відбувся в контексті активізації дипломатичних зусиль української сторони щодо отримання рішення про початок переговорів про вступ до ЄС на наступному засіданні Європейської Ради (14-15 грудня 2023 року).

У столиці Молдови відбулася акція «Запали свічку пам'яті!»

(Продовження з 3 стор.)

України, розв'язав нову хвилю терору, очевидною метою якого є припинення існування українського народу, ліквідація України як суверенної держави.

Сьогоднішня збройна агресія росії проти України є продовженням геноцидної політики Сталіна. Як і 90 років тому, сьогодні ворог знову використовує голод як зброю, блокуючи вивезення українського зерна й знищуючи портову інфраструктуру. Саме тому політичні і юридичні процедури мають змусити Росію, терористичну за своєю сутністю країну, відповідати за минулі й нинішні злочини проти українців. Цей злочин, як і ті, що відбуваються сьогодні, більше ніколи не повинні повторитися. У продовженні пам'ятного заходу гості мали змогу переглянути два документальні фільми з даними та цифрами про жахіття українського народу тих часів та свідчення людей, які їх пережили.

Наприкінці заходу представники Посольства Румунії в Республіці Молдова, учасники цього заходу, позитивно оцінили позицію, висловлену головою румунської делегації щодо пам'ятної події, а також щодо поточної ситуації в Україні.

На другий день перебування нашої делегації в Республіці Молдова ми були запрошені взяти участь у Регіональному семінарі вчителів української мови та літератури, який відбувся на базі теоретичної ліцею «К. Поповича» в с.Ніхорень , Ряшканський район. Те, що ми там побачили, стало для нашої делегації великим позитивним сюрпризом. але про це в іншій статті.

160-РІЧЧЯ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ПИСЬМЕННИЦІ ОЛЬГИ КОБИЛЯНСЬКОЇ

Громада міста Гура Гуморулуй урочисто відзначила 27 листопада 160-ту річницю від дня народження відомої української письменниці Ольги Кобилянської. Подія була організована Сучавською філією Союзу українців Румунії у співпраці з мерією та місцевою радою міста Гура Гуморулуй.

Захід розпочався з урочистої церемонії покладання вінків від голови СУР Миколи Мирослава Петрецького, представників Сучавської філії СУР, мерії міста Гура Гуморулуй та місцевої ради. Біля погруддя письменниці, розташованого у парку в центрі міста, відбулася панахида, яку провів отець Микола Ніколаїшин у співслужінні ще двох греко-католицьких священників.

У Музеї народних звичаїв Буковини відбулася ювілейна виставка фотографій талановитого українця, інженера Яреми Онищука. У присутності фотографа 30 світлин, представлених на виставці, чуттєво проілюстрували пам'ятні події в рідному місті письменниці Ольги Кобилянської, пропонуючи відвідувачам зазирнути в останні два десятиліття з моменту відкриття погруддя.

Мер міста Гура Гуморулуй Маріус Йоан Урсачук висловив своє захоплення особистістю української письменниці, назвавши її сполучною ланкою між двома сусідніми народами, румунським та українським. Ілля Саучук, голова Сучавської філії СУР, привітав фотографа Ярему Онищука за його послідовність і талант у донесенні до громадськості історії вшанування Ольги Кобилянської в Гура Гуморулуй.

У заході взяли участь учні, студенти кафедри української мови факультету літератури та комунікаційних наук Сучавського університету «Штефан чел Маре» у супроводі доцента Анжели Робу, члени Повітового комітету СУР Нікуліна Клапон, Бриндуша Пислар, Овідіу Ткач, українські біженці, члени СУР та місцеві жителі.

ОТО БУЛА ЗИМА!...

Теперішні теплі зими заставили мене пригадати оту надзвичайну, -- в 1953-54 рр –, яку мені судилося перебути у рідному селі, коли я була ученицею 7-го класу.

Через люті морози та анормальну кількість снігу, її навіть назвали «Зимою століття». Так я читаю тепер по інтернеті. Але в моїй пам'яті зберігаються чомусь лише гарні й веселі враження про ту славну зиму, яка, – за одну ніч --, перетворила всю навколишню реальність в неймовірний казковий світ.

В той ранок (точніше 3-го лютого 1954-го року, як дізнаюся тепер по інтернеті), мене з меншою сестрою Марійкою будила мама, коли в хаті ще була засвічена лампа. Вона стала нам розповідати, що то вже віддавна днина, але надворі велика завірюха і за ніч сніг підійшов аж до стріхи. Тому нам потрібно буде тримати засвічену лампу, мабуть, цілий день або й більше днів. Потім добавила, що й надвір не можна вийти, бо не відчиняються двері. Маму дуже турбувало те, що необхідно до худоби добитися, щоб нагодувати та напоїти, але це чомусь нас не обходило. Нам було лише дивно і весело, що прийшла така зима. В хоромах був значний запас рубаних дров, мати мала чим гріти та ще й снігу розтопити для корови. (До речі, на той раз мама опинилася сама вдома. Тата зла погода захопила десь далеко в горах, куди подався привезти саньми новий вантаж дров. Коли вертався, він мусив зупинитися в Бродині, щоб найняти ґазду, – для себе і для коней –, де пробув близько двох тижнів, доки по трохи почали відкриватися дороги. Але про це ми дізналися вже потім.)

Хоч в 1954-ому році я була досить великою, бо вже й мені тринадцятий минало, чомусь така значна пригода пройшла майже попри мене. Не можу збагнути в чім стояла причина: моя байдужість чи звичай мами перебирати все на свої плечі. Адже вона майже ні на що не скаржилася, на погоду не нарікала, про тата не бідькалася, ані нас нічим не тривожила. Все старалася впоратися сама або з допомогою сусідів. Вийти з хати дозволила нам аж на третій день, коли показалося сонце і коли люди пробили вже вузенькі стежки до криниць. (На той час їх у Балківцях ще не було так багато як тепер, майже при кожній господарці. Пам'ятаю, що на нашім куті існували тільки чотири. Для нас була доступна лише та, до якої потрібно було перейти дорогу. Але після завірюхи не видно було ні дороги, ні плотів, ані криниць. Мама розповідала, як трудно нашу відшукали тоді сусіди – лише з допомогою довгого бука.)

А яка то була для нас радість вийти тоді надвір!.. Все кругом було біле-біле, і тому сніг дуже блищав. Але, ні ще дуже сильний мороз нас не страхав. Ми тішилися й бігали з напівзаплющеними очима туди-сюди тими вузенькими тунелями, немов окопами, бо їхні стіни були десь на півметра вищі дорослих людей. На вулиці ми зустрілися з іншими дітьми, там роздавався сміх і веселий крик, який раптом оживив ту заморожену навколишність.

Тата ми дочекалися аж десь через два тижні, бо дороги в горах тяжко пробивалися. Але й тоді він зміг повернутися лише з кіньми, бо сани з дровами довелося привезти вже пізніше. Ми вийшли йому назустріч і вже не дивувалися, чому коні зайшли на передхату прямо поверх брами. Морози ще не пукнули, сніги також повільно спадали: наше вікно було ще й тоді напівзаслонене. Та коли прийшлося завести коней до ґражди, куди були пробиті сніжні сходи, вони стали дуже неспокійними, бо спуск до дверей стайні здавався їм дуже стрімким. Родичі довго мучилися, але без допомоги кількох мужчин, які зав'язали очі коней чорними хустками, так і не впоралися.

Коли погода дозволила, відкрилася і школа, на превелику втіху для дітей. Від мене потрібно було йти десь один кілометр, але в той час дороги ще не були дуже здатні для нашого ходу, тим більше що на середині цієї відстані стояла висока кучугура на 5 метрів висоти, яку діти повинні були ще довгий час перелізати. Вона піднялася там, де через дорогу бракувала хата. Замість хати, була широка гофа пана Бачинського, тому саме там завірюха знайшла собі місце для вільних гулянь. Але дітям і така річ була до вподоби, поки сніг ще тримався твердим. Заводили різні ігри і тішилися, що несподівано появилася для них нагода щоденно «здобувати» таку високу гуру снігу. А коли стало тепліше і сніг почав танути, дітям стало трудно долати ту снігову дюну, особливо полуднем, коли поверталися з школи, бо тоді сніг ставав м'яким і водяним, ноги поринали аж по коліна, а то й більше, якщо застрягати дівчатам ,,допомагали" збитошні наші колеги. Кінець кінцем все вони витягали нас, так що, хоч ми поверталися додому в мокрім взутті та з червоними носами, ніхто не гнівався, навіть батьки не сварили.

Так мені запам'яталася та зима, котру тепер вважають найбільш лютою за все XX-те століття. Ні діти, ні дорослі так про неї не говорили тоді. Не так вона нам пригадувалася довгий час і потім. На другий рік, коли я поступила до Серетського ліцею і на весь мій вік подружила з Аспазією Сесерман, ми любили майже завжди бути разом. Коли настали зимові канікули, ми вирішили самі піти додому пішки (бо в ті часи іншого вибору для нас не було). Виходить, що не боялися зими, хоч були лише у восьмому класі. Зіка все-таки подумала першу ніч переночувати у мене в Балківцях, щоб таким чином розділити на двоє свою довгу дорогу до Калинешт-Купаренку. Щоправда, тодішня зима не була дуже сувора, так що обидві добре гостили.

Валерія ШОВКАЛЮК

Грудень – місяць подарунків

Останній місяць року є місяцем подарунків та радісних сюрпризів. Люди шукають найгарніші подарунки для ближніх, щоб ставити їх під ялинку. Грудень це довгоочікуваний місяць для багатьох людей, оскільки асоціюється з надіями, подарунками та чарами. Але для нас християн, Грудень це також період Різдвяного Посту, коли ми готуємось до Великого Празника Рождества Ісуса Христа. Для цього свята християни дбають і про свої душі через Святу Тайну Сповіді та Причастя. У період посту євангельські перікопи, які читаються по неділях на Богослужінню та у святах, які передують Різдву Ісуса, напоминають нам бути милосердними. Таким чином, 4 грудня празнуємо Введеніє в Храм Пресвятої Діви. Коли Марія сповнила 3 роки свого життя, її батьки Йоаким та Анна віддали її до Храму так як обіцяли Богові. Можемо бачити з їхнього вчинку, який великий дар приносять Йоаким та Анна церкві, Богові та всім нам. Святі Отці встановили цей празник у місяці грудні не тому, що цього місяця Марія сповнила 3 роки, а тому, що цей празник говорить усім нам, що означає дарувати! Йоаким та Анна подарували Богові те, що мали наймиліше. Інше велике Свято Різдвяного посту є празник Святого Отця Миколая Мирлікійського Чудотворця. Святий Миколай є найвідомішим святим у всьому християнському світі. Не існує жодного християнина, який би не чув про Святого Миколая. Він дійшов бути таким популярним через те що дуже любив ближньому допомогти, любив дарувати і ставати на поміч тоді, коли треба було його помочі. Через його велике серце і велику любов, Бог його вчинив великим перед усім народом світу цього. Із великою ностальгією памятаю спогади про роки дитинства, про великі емоції, яких переживав напередодні 19-го грудня за старим стилем, коли приходив Святий Миколай і творив радість всім нам. Те, що мене зворушило у дитинстві, не був маленький подарок, якого лишав мені Святий у чобітках, а дивувала мене велика любов Святого, який не залишив жодну сім'ю без подарунків. Однієї ночі, Святий Миколай творив радість усім християнським дітям, насправді це дуже

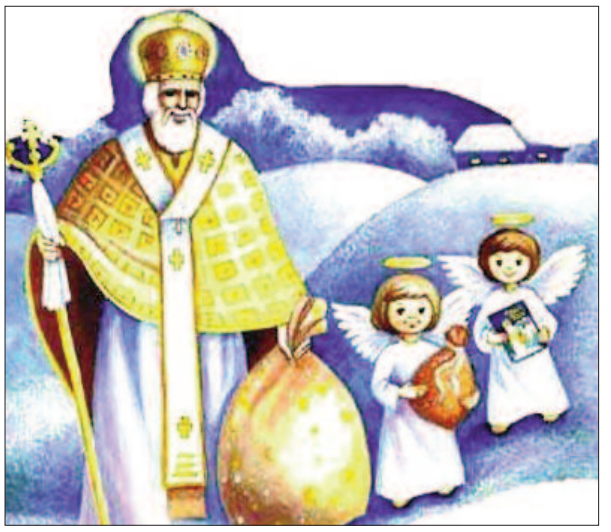

здивувало мене. Кінець Посту приносить всім християнам велику радість, оскільки Христос ся Рождає. Його Рождество є найбільшим даром, якого Отець Небесний робить всім нам, посилаючи Свого Єдинородного Сина, щоб спас світ. Це найбільший дар Божий поряд з іншими дарами, яких Бог дає нам, щоб і ми, у свою чергу, радували бодай трохи нашого ближнього.

Отець Іван ЮРЧА

З діяльності депутата
МИКОЛИ МИРОСЛАВА ПЕТРЕЦЬКОГО

(Продовження з 3 стор.)

Цей шестимісячний термін подання документів сплив 18 листопада цього року, але через велику кількість поданих заяв, бюрократію та складну процедуру отримання правовстановлюючих документів багато громадян не встигли подати необхідні документи і, зрештою, залишилися без документу, що підтверджує їх право власності на землю, яка підпадає під дію Закону №123/2023. З огляду на це, Микола Мирослав Петрецький вважав за доцільне ініціювати внесення змін до законодавства, щоб продовжити цей термін ще на шість місяців.

* * *

У надзвичайних ситуаціях, коли державні служби повинні діяти терміново, кожна хвилина має значення і може стати вирішальною у порятунку або втраті життя. Усі усвідомлюють, що час прибуття швидкої допомоги на виклик залежить від багатьох факторів: від швидкості роботи персоналу та стану автомобіля до заторів на дорогах.

Саме тому депутат Микола Мирослав Петрецький ініціював законодавчу пропозицію про доповнення частини (1) статті 37 Термінової постанови уряду про надзвичайні ситуації № 195/2002, яка б зобов'язала учасників дорожнього руху зупинитися біля правого краю проїзної частини (на правому узбіччі) при проїзді автомобілів швидкої медичної допомоги з увімкненим проблисковим маячком синього та червоного кольорів, відповідно червоного кольору, і спеціального звукового сигналу, так само як у випадку автомобілів поліції та пожежно-рятувальної служби.

«Я переконаний, що прийняття цієї поправки дозволить скоротити час прибуття швидкої допомоги до місця виклику, що дасть змогу ефективно діяти навіть в умовах інтенсивного дорожнього руху і таким чином буде врятовано більше людських життів», – наголосив Микола Мирослав Петрецький.

ЗУСИЛЛЯ ЗАДЛЯ ВИРІШЕННЯ ПРОБЛЕМ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

Мешканці села Поляни Мараморoського повіту, в якому проживають понад 10 тис. етнічних українців, з року в рік стикаються з великими труднощами в отриманні необхідних ресурсів для обігріву своїх домівок взимку.

Нещодавно представники місцевої влади цього населеного пункту повідомили Миколу Мирослава Петрецького про те, що ситуація останніх років, пов'язана з нестачею деревини для опалення залишається незмінною, незважаючи на численні звернення до всіх компетентних органів.

У новій спробі знайти рішення цієї нагальної проблеми, яка серйозно впливає на життя мешканців Мараморощини, депутат знову звернувся 27 листопада з трибуни Парламенту до міністра довкілля, водного та лісового господарства Мірчі Фекета.

Він пояснив, що нинішня проблема така ж, як і в останні роки: відсутність інфраструктури на території Полянського лісництва робить неможливим доступ лісозаготівельної техніки, тому уповноважені суб'єкти підприємницької діяльності не хочуть переробляти деревину на ділянках, поставлених у розпорядження лісництвом.

Водночас, у лісництві бракує персоналу для заготівлі деревини, тому мінімальний обсяг у 15 тис. кубометрів деревини, необхідний для більш ніж 2 000 димоходів, не може бути забезпечений у районі, де холодний сезон починається у вересні.

Минулого року разом з місцевою владою та представниками Мараморoського управління лісового господарства було обговорено різні варіанти у спробі знайти рішення. Цього року місцева влада зробила нові спроби, але представник Полянського лісництва був у відпустці, тож проблема залишилася невирішеною на місцевому рівні.

Серйозність ситуації в селі Поляни тим більша, що вона упродовж багатьох років дуже добре відома як на місцевому рівні – у лісництві Полян, регіональному рівні – у Мараморoському управлінні лісового господарства, так і на центральному рівні – у Міністерстві довкілля, водного та лісового господарства.

Оскільки вважає анормальним щорічне повторення проблеми відсутності життєво важливого ресурсу для мешканців Полян Микола Мирослав Петрецький попросив міністра відповісти офіційно, згідно з Регламентом Палати депутатів, чи знає він про цю надзвичайно серйозну ситуацію, з якою зіткнулися люди, і які існують варіанти остаточного вирішення цієї кризової ситуації.

* * *

Необхідність закупівлі послуг з управління будівництвом двох нових мостів у с. Ремети Мараморoського повіту, передбачених Національною інвестиційною програмою ім. Ангела Саліні, є темою депутатського запиту Миколи Мирослава Петрецького до міністра розвитку, громадських робіт та адміністрації Адріана-Іоана Вешті, озвученого 20 листопада з трибуни Палати депутатів.

Програма, розрахована на 2021-2027 роки, є важливим інструментом для розвитку адміністративно-територіальних одиниць по всій країні. У контексті цієї програми село Ремети, в якому українці складають понад 70%, стикається з критичною ситуацією, пов'язаною з будівництвом двох мостів, які є життєво важливими для громади, – йдеться у запиті.

З трибуни Палати депутатів Микола Мирослав Петрецький привернув увагу міністра на те, що ця інвестиція є дуже важливою і матиме значний вплив на економічний розвиток населеного пункту та всього Мараморoського повіту. Можливість залучення інвесторів та здійснення нових інвестицій могла б докорінно змінити це село з довгостроковими перевагами для його мешканців.

Однак урядові заходи щодо скорочення бюджетних витрат на 2023 рік з метою досягнення цільового показника бюджетного дефіциту, передбаченого Програмою конвергенції, схоже, перешкоджають своєчасній закупівлі послуг з управління будівництвом мостів у Реметах, вартістю 30 000 леїв.

Депутат підкреслив, що ситуація дуже складна, враховуючи, що два існуючі дерев'яні мости дуже старі, один з них непрохідний і закритий для руху через небезпеку обвалу, а інший перебрав на себе весь рух, в тому числі і великовантажного транспорту.

УКРАЇНСЬКА ГРОМАДА РУМУНІЇ ВІДСВЯТКУВАЛА НАЦІОНАЛЬНИЙ ДЕНЬ РУМУНІЇ

Зі святом тебе, Румуніє! Зі святом вас, дорогі румуни!

* * *

Українська громада Румунії відсвяткувала Національний день Румунії. Усі філії організували урочистості, присвячені цьому важливому для румунського народу дню. У заходах взяли участь місцеві чиновники, члени та видатні представники української громади, високопосадовці, а також переселенці з України.

Виступи, виголошені із цієї нагоди, були зосереджені на двох основних темах: місце і роль національних меншин до і після 1 грудня 1918 року, а також постійна підтримка та заходи, вжиті для інтеграції українських біженців в румунське суспільство.

У програмі заходів були концерти румунської та української народної музики і танців, а також читання віршів з творчості румунських та українських поетів.

Ботошанська філія СУР

Національний день Румунії – це свято демократії, наших фундаментальних прав і свобод. Єдність, мир, толерантність і злагода – це атрибути, які повинні характеризувати всіх нас, а наші серця, незалежно від національної приналежності, б'ються в унісон у Національний день Румунії.

Клузька філія СУР

Мараморoська філія СУР

Сучавська філія СУР

Привітання голови СУР Миколи Мирослава Петрецького з нагоди Національного дня Румунії

1 грудня є святковим днем для всіх громадян Румунії, незалежно від національності, віросповідання, соціального статусу чи переконань. Це також нагода вшанувати пам'ять наших предків, які 105 років тому продемонстрували силу єдності для досягнення ідеалу. Це найкращий доказ того, що тільки разом, завдяки толерантності, взаємопізнанню та взаємоповазі можна досягти поставлених цілей і долати будь-які перешкоди!

Велике Об'єднання 1918 року було досягнуте в результаті вільного волевиявлення всього населення, незалежно від національної приналежності, що мешкало на територіях, які об'єдналися з Румунією, а сьогодні наша країна є прикладом міжнаціональних відносин, заснованих на повазі до культурної та мовної самобутності кожної меншини.

Сьогодні, більше, ніж коли-небудь, ми повинні продемонструвати єдність навколо фундаментальних цінностей у суспільстві, що характеризується плюралізмом, недискримінацією, толерантністю, справедливістю та солідарністю. Ці цінності знову опинилися під загрозою через популістські, екстремістські та ксенофобські прояви в контексті численних криз, що потрясли весь регіон, а також в умовах війни поблизу наших кордонів.

Тільки разом, об'єднані навколо наших національних та європейських цінностей, навколо основних демократичних цінностей, які поділяє весь цивілізований світ, ми зможемо досягти успіху в побудові сильної та шанованої в Європі та світі Румунії.

Галацька філія СУР

Тіміська філія СУР

Сатумарська філія СУР

Тульчанська філія СУР

Різдвяно-новорічні свята у Переспині

«Час рікою пливе» не стоїть на місці. Ще як вчора була весна, а тепер вже «у наш край прийшла зима». Зима це: сніг, завірюха, морози, тому багато хто не дуже любить її. Але разом із нею приходять довгождані – улюблені різдвяно-новорічні свята, яких з нетерпінням ждуть всі, старі і малі. Ці свята магічні. Вони збирають стільки радості, емоцій, душевного спокою, надій. Вони притягають цілу родину за один стіл. Це нагода, незважаючи на вік, забути про все, згадати і поринути у дитинство, безжурно забавитись своїми думками і спогадами. А їх так багато. Що найдужче ми любили (любимо) на ці свята? Коляду і ялинку, без яких не можемо собі уявити їх, як не можемо уявити собі Велекодня без паски та писанки. Пам'ятаю першу коляду, якої навчив мене тато – «Нова радість стала».

«Нова радість стала,
Яка не бувала.
Над вертепом звізда ясна
Світлом засіяла.

Де Христос родився
З Діви воплотився.
Як чоловік пеленами
У Бого повився.

Пастушки з ягнятком
Перед тим дитятком –
На коліна припадають,
Бога прославляють.

Слава тобі, царю,
Небесний владарю.
Даруй літа щасливії
Цему господарю.

Цему господарю
І єго газдини,
Щоби вони дочекали
Нарік цеї днини.»

Колядували ми її разом: тато, мама і я. А коли вже добре запам'ятала слова і мелодію, то колядувала сама.

З носталгією пригадую, з якими емоціями пішла я вперше колядувати. Сама боялася іти вулицею. Я найдуче боялася не помилити або забути слова. Мама зшила мені маленьку гарну торбину і ми з татом пішли колядувати. Хоч ми були лише у бабки та ще у кількох сусідів, мене так щедро обдарували, що скоро моя торбинка переповнилась. Були там: монети, горіхи, яблука, цукерки, медівники і дві помаранчі. Та хоч це все я мала вдома, була така щаслива, так як би у тій торбинці знаходився великий скарб. Це була перша плата за мій труд. Певне тому і залишилась жива у моїй пам'яті, хоч мені тоді було лишень п'ять років. Десь тиждень перед Різдвом мінялася атмосфера на селі, ставала якась (не знаходжу підходящого виразу) напружена, метушлива, емоційна, святкова. Кожний спішив закінчити свою роботу: газдині у хаті, а газди

надворі, навести порядок на подвір'ї, нарубати дров і січки на цілі свята і т.д. Три-чотири дні перед Різдвом починали пекти: хліб для споживання, калачі для милостині (помани). У нас дають милостиню на перші свята, в ніч перед Різдвом і на другі свята у ніч перед Водохрещем (Йорданом). На перші свята дають тарілки, миски, а на другі – горнятка, кані (в цю можна вливатм свячену воду). На перші свята ідуть з поманою пізно – вночі, а на другі – завидна. У ці дні селом носився запах свіжого хліба та різних страв. Тепер, відколи модернізація проникла у село, газди повалили печі, для опалення використовують мікротеплоцентралі та калорифери, які огрівають цілий будинок. У хаті комфорт і тепло, затишно і нікого не болить голова, що ці теплоцентралі потрибують багато дров. Ніхто ні разу не подумає, що як на одну зиму він споживає 10 – 15 а декотрі і 20 м. дров, як додати до цього індустріальних споживачів, то що станеться з нашими лісами, наприклад, за 10 – 20 років? Лісу, щоб виріс і був придатним для рубки потрібно найменше 60-80 років. Але що кого обходить, що буде за 20 -30 років. За нами потоп!

Повернемось до наших сучасних господинь. Більшість із них хліб та калачі замовляють у хлібопекарні. У ніч напередодень Різдва замащували, декотрі господині, піч. А рано, у 7-ій – 8-ій годині, розмащували. Замащують і голубці (галушки), біб, пшеницю, печериці. Хоч розмащували піч рано і у хаті пахло смачними стравами, то їсти ніхто не їв, бо постили. Перед вечером мама застеляла стіл білою скатеркою, під яку клала сіно – символ ясел, де народився Ісус. «По всьому світу стала новина, / Діва Марія сина вродила/ Сіном притрусила, в яслах положила, Господнього сина» (колядка). Під стіл теж клала сіна, а ми сідали на нього і «квакали» (аби сіли квочки). На стіл клала (ще кладуть і тепер), дванадцять пісних страв.

1) Голубці (галушки) з кукурудзяними крупами (давно), з рисом тепер. Галушки замащують у піч, у глинняних горщиках, закритих «примаспіков» – папір, на який кладуть грис, перемішаний з водою. Піч добре закривають, щілини замащують глиною на 7-8 годин. Так варені галушки дуже смачні.

2) Пшеницю з меленими горіхами, цукром або медом, родинками, рахатом і т. д.

3) Біб – заправлений смаженою цибулею і часником.

4) Печериці.

5) Пироги з повидлом, яблуками або з бобом. З вареного бобу видоблюють (вибирають) м'якуш, заправляють смаженою цибулею, сіллю, перцем.

6) Рибу.

7) Червоні буряки з грибами, заправлені смаженою цибулею,часником, сіллю.

8) Вар – відвар із шушениць (сушених слив, яблук та груш), до яких додають цукор до смаку. Падалиці (літні яблука, які падали на землю) нарізують кружальцями, насиляють на нитки і сушать на сонці. Варять вар десь тиждень або більше до свят, бо чим більше стоїть, тим смачніший.

9) Пампушки.

10) Хліб різаний і два круглі калачі із свічкою.

11) Яблука, горіхи.

12) Вода, вино або горілка.

Сідали вечеряти після заходу сонця, коли на небі з'явиться перша зірка. Певне це тому, що, за традицею, вона «ясна зоря, серед темної ночі світу сповістила, де Діва Марія сина породила». Також, сім'я не сідала вечеряти поки у стайні не було порядку і чисто підметено, під худобою постелено, худоба чесана і нагодована.

Тому, кожний господар старався успішно закінчити роботу до цього часу, тобто до заходу сонця. Потім милися, вбиралися у чисту святкову одежу, і аж тоді сідали за стіл вечеряти. Перш ніж сісти за стіл, казали «Отченаш». Після вечері кожний брався за своє: діти йшли колядувати, дорослі з поманою, а хто залишався вдома, приймав колядників та гостей. Хто заходить у хату із поманою, то перш за все його запрошують до столу, частують горілкою чи вином, при чому зга-

дують всіх усопших з того дому та роду, опісля запрошують до вечері. За звичаєм, гість мусить куштувати всіх страв зі стола. Не доторкатися до страв вважалося і вважається за гріх. Того вечора залишали все на столі, не прибирали, бо казали, що душі усопших приходять додому. Цілу ніч село гуділо як у вулику. Звечора колядували малі, потім підлітки, пізніше, аж до ранку, парубки з музикою, дівчатам. Так само сусіди збиралися разом і ходили колядувати одні до одних. У Різдвяну ніч ходила, ходить і тепер, «рідова коляда». Так кажуть у нас. Село розподілине по

Марія ФРАСИНЮК

(Закінчення на 16 стор.)

120 РОКІВ ВІД ЗАСНУВАННЯ ТЕОРЕТИЧНОГО ЛІЦЕЮ ІМ. ЮЛІЇ ХАШДЕУ У ЛУГОЖІ

Теоретичний ліцей ім. Юлії Хашдеу у Лугожі відсвяткував 23 листопада 120-ту річницю з дня свого заснування. Із цієї нагоди учні, вчителі та численні офіційні особи повіту Тіміш взяли участь у спеціальній святковій події, організованій навчальним закладом у муніципальному театрі ім. Траяна Грозавеску.

Від української громади була присутня голова Тіміської Філії СУР Марія Сабо Кондрей, спеціаліст-інспектор Тіміського Повітового Шкільного Інспекторату, разом з її першою заступницею Міхаєлою Бумбук та вчителями, які викладають українську мову та літературу не тільки в ліцеї, але й у школах сусідніх населених пунктів. Також був присутній заступник генерального інспектора, професор др. Космін Годжа.

Не оминули увагою захід і випускники цього престижного ліцею. Так, зі спогадами та побажаннями успіхів до нинішніх випускників гімназії звернулися: проф. д-р інж. Раду-Еміл Прекуп, Політехнічного університету м. Тімішоари, професор Данієл Дежіка з ПУТ, професор доктор Лоредана Мілінчу та колишня вчителька Віоріка Тот.

На сцені, були учні Лугозького ліцею. Разом з вчителями-координаторами Андою Урсулеску Лунгу, нинішнім директором гімназії Габрієлою Іванчу-Строя та Оленою Чочіу, вони підготували художні номери з поезією, класичною або сучасною музикою, піснями, танцями всіх жанрів і, не в останню чергу, сценки про життя і творчість письменниці Юлії Хашдеу. Що стосується художніх колективів, то учні секції української мови, координовані викладачами Віолетою Манзур та Габрієлем Біланом, виступили зі сольним концертом.

Джерело uur.ro

Проєкт «Захист та перезимівля біженців з України у 2023 році»

Для проведення акції з розповсюдження були залучені представники Тіміської філії СУР разом з її головою Марією Сабо Кондрей та першими заступниками голови Міхаєлою Бумбук, Василем Дроздом та Соріном Шпількою, які зголосилися на волонтерських засадах, а також команда, сформована директором ADRA Банат Даніелем Бота та керівником проєкту Рубеном Бринчану.

Тіміська філія СУР дякує організаторам та всім, хто зробив пожертву.

Джерело: uur.ro

Понад 300 українських дітей із сусідньої країни, а також молодь з неблагополучних сімей з української громади в Румунії, отримали подарункові картки на одяг та взуття.

Турбота про них стала можливою завдяки проєкту «Захист та перезимівля біженців з України у 2023 році», реалізованому на початку листопада Тіміською філією Союзу українців Румунії та ADRA Румунія.

Понад 100 побутових наборів, що складаються з наволочок, подушок, ковдр та постільної білизни, також були передані та розподілені в рекордно короткі терміни: за один день!

СУР організував у Бухаресті захід до Національного дня Румунії

У середу, 29 листопада в приміщенні Бухарестської філії Союзу українців Румунії був організований захід до Національного дня Румунії. Щорічно 1 Грудня громадяни Румунії, незалежно від національності, святкують об'єднання усіх історичних румунських територій, що відбулося 1918 році в місті Алба Юлія, та утворення єдиної румунської держави. Це свято відзначається з 1990 року після падіння комуністичного режиму в Румунії. До речі, всі філії СУРу організовували заходи з нагоди Національного дня Румунії.

На заході у Бухаресті, присвяченому Національному дню Румунії, відбулися дискусії на теми «Велике Об'єднання – від історичного моменту до сьогодення; Місце і роль національних меншин до і після 1 грудня 1918 року» та «Постійна підтримка та заходи щодо інтеграції українських переселенців у румунське суспільство», за участі членів СУРу, Посольства України в Румунії, науковців, професорів, державних посадовців з України та Румунії, представників різних неурядових організацій, письменників, журналістів та українських переселенців. Захід завершився декламуванням віршів та концертом, у виконанні гурту «Вікторія/Перемога», що складається з переселенців з України, які знайшли притулок в Бухаресті, гурт який діє при Бухарестській філії СУРу.

Голова Бухарестської філії СУРу, письменник **Михайло Трайста**, привітав присутніх та говорив про Національний день Румунії, відмітивши той факт, що в Румунії національні меншини користуються всіма правами, якими, може, не користуються нацменшини в інших країнах світу. Він також говорив про українську громаду Румунії та про діяльність СУРу, який має зараз 13 філій, про культурні заходи, проведені СУРом, про сім газет та журналів, яких видає СУР, про

міжнародні конференції, олімпіади з української мови та різні конкурси для учнів та молоді, яких організовує СУР. Михайло Трайста додав, що СУР та українці Румунії завжди є на підтримці України, а також підтримують свою країну – Румунію. Він подякував Румунії та румунам за надану допомогу українським переселенцям та запевнив, що СУР далі підтримуватиме українських біженців та український народ.

Перший заступник голови СУРу **Богдан Мойсей** передав присутнім вітання проводу СУРу та голови СУРу, депутата Миколи Мирослава Петрецького. «Ми повинні сказати, що ми всі сини країни, в якій ми народилися, і незалежно від того, чи ми українці або належемо до іншої національності, ми народилися в Румунії, і нас об'єднує любов до нашої країни – Румунії. СУР вітає політику румунської держави, яка дозволяє всім національним меншинам зберігати основні елементи етнічної ідентичності, а саме релігію, мову, традиції та культурну спадщину. Хочу підкреслити той факт, що Румунія та румунський уряд є прикладом, якого мають наслідувати інші країни Європейського Союзу що стосується політики по відношенню до національних меншин. Лише суспільство, яке характеризується різноманітністю, плюралізмом, недискримінацією,

толерантністю, міжкультурним діалогом, є справді демократичним і може розвиватися в здоровому кліматі для доброго співіснування усіх громадян, незалежно від їхньої національності. Українська громада, яка за чисельністю є третьою етнічною меншиною Румунії після угорців і ромів, була і залишається важливою складовою румунського суспільства, сприяючи збагаченню культури та культурної диверсифікації Румунії. Дякуємо за всі ці аспекти Румунії. З Національним святом, Румуніє! З Національним днем, румуни!», – сказав Богдан Мойсей.

Перший секретар Посольства України в Румунії **Володимир Лукович** у своєму зверненні відмітив той факт, що саме з перших днів широкомасштабної російської війни проти України, СУР та українці Румунії включилися в надання допомоги українським біженцям і далі їм допомагають, а також українцям з України, за що всі вдячні. Завдяки Румунії тут розквітають й українці, які можуть допомогти, тому я тішуся, що ви святкуєте разом з румунами свято Румунії. Вітаю вас з Національним днем Румунії!, - додав пан Володимир Лукович.

Іван Дубовіч, завідувач кафедри екологічної економіки та бізнесу, кандидат географічних наук, професор університету, спеціаліст з міжнародного права (юрист-міжнародник), член-кореспондент Лісівничої академії наук України виступив з дуже цікавою доповіддю на тему «Румунія-Україна: міжнародно-правове співробітництво у сфері захисту прав національних меншин»: *«З нагоди Національного дня Румунії, хочу привітати і побажати всім громадянам Румунії здоров'я, процвітання та успіхів. З днем народження, Румуніє!Насамперед хотів би подякувати уряду, керівництву Румунії та всім румунам, які підтримують Україну дипломатичним шляхом та надають гуманітарну допомогу українцям в цей кризовий період, спричинений війною Росії проти України. За останні 5-10 років Румунія досягла значного прогресу в сфері дотримання прав людини та прав національних меншин. Було докладено значних зусиль для покращення та зміцнення захисту цих прав, що відображає посилення прихильності демократичним цінностям і повазі до культурного різноманіття. Румунія прийняла та запровадила закони, які гарантують захист та розвиток етнічної, мовної та культурної різноманітності національних меншин. Існує постійна турбота про підтримку та просування культурної ідентичності етнічних громад Румунії. Також були вжиті заходи щодо забезпечення активної участі національних меншин у політичному, законодавчому, соціальному і культурному житті. Ці зусилля включають також підтримку щодо навчання рідною мовою, доступу меншин до інформації рідною мовою та сприяння для залучення їх представників в різні сфери людської діяльності. Проте завжди є можливості для вдосконалення щодо забезпечення прав людини та прав національних меншин. Слід зазначити, що влада румунської держави продовжує працювати над забезпеченням прав людини та рівності для всіх громадян, незалежно від їх етнічної чи культурної приналежності. Постійний діалог та співпраця між владою, громадянським суспільством і громадами національних меншин мають важливе значення для консолідації прогресу та гарантування прав національних меншин і сприяння більш толерантному середовищу в Румунії. Захист прав національних меншин в Румунії в основному регулюється Конституцією та іншими спеціальними законами. Румунія визнає та захищає права національних меншин відповідно до міжнародних стандартів та стандартів Європейського Союзу. У Румунії існує ряд можливостей для національних меншин, таких як право на навчання рідною мовою, доступ до культурних і освітніх програм, які сприяють різноманіттю та культурним цінностям різних національних меншин, а також представництво в державних установах відповідно до пропорції цього населення. Загалом Румунія має належну правову та інституційну основу для захисту та сприяння прав національних меншин.*

Враховуючи вищесказане, вважаю, що співпраця в юридичній сфері між Румунією та Україною щодо прав національних меншин є ключовим та важливим чинником для обох держав. Оскільки в Румунії та Україні проживають численні національні меншини, то їх захист є важ-

ливим як з точки зору дотримання прав людини, так і добросусідських та міждержавних відносин в усіх сферах людської діяльності. Важливо, щоб Румунія та Україна співпрацювали та взяли на себе відповідальність за дотримання прав національних меншин, щоб створили середовище, у якому цінується та захищається культура, традиції і мова цих меншин. Обмін передовим досвідом між Румунією та Україною щодо законодавства про захист національних меншин може покращити не лише законодавчу, а й інституційну базу. Досвід та ефективні рішення, застосовані в одній країні, можуть бути адаптовані та впроваджені в інших державах для покращення правової ситуації національних меншин, відповідно сприяти фундаментальним цінностям прав людини та культурного різноманіття. Однак ми повинні розуміти, що кожна держава має свій історичний, соціальний та політичний контекст. Таким чином, румунська модель не може бути

Христина ШТІРБЕЦЬ
Всесвітня служба радіо Румунія
Фото авторки

(Закінчення на 14 стор.)

Учні Сучавського повіту відзначили День української писемності та мови

Учні та вчителі Сучавського повіту відзначили 9 листопада День української писемності та мови, відповідно до положень Закону № 213/2018 року, прийнятого Парламентом за ініціативою депутата Миколи Мирослава Петрецького. Школи, де вивчається українська мова, організували заходи, щоб підкреслити культурне та мовне багатство громади.

Вчителька Антонета Крайнічук – Технічний коледж ім. Лацку Воде із Серету, провела вільні дискусії про збереження та популяризацію рідної мови, а професор Даніела Касойнік допомогла дітям виготовити плакат з репрезентативними текстами. Учні загальної школи з Бродіна де Сус (вчителька Джета Добранська) виступили з піснями та декламаці єю віршів. Діти із Садеуської школи, вчителька Камелія Лейба декламували тематичні вірші, а діти з Брязи, вчителька Чуперчук Дана, намалювали барвисті малюнки про гордість бути українцем.

Учні Ульмської школи (вчителька Юліана Зебренюк) читали оповідання рідною мовою, розфарбовували та вирізали їх, а діти Лупчинської середньої школи (вчитель

Микола Шутак) практикували каліграфічне письмо українською мовою. В Арджельській школі (вчителька Черасела Чорней) працювала над виготовленням плакатів із закликами до дії. Учні Слобозійської початкової школи (вчителька Ірина Рауцу) виготовляли прапори в українських кольорах. Діти із Салаша (вчителька Віоріка Мехно) писали диктант і зробили виставку малюнків про любов і мир.

У Нісіпіті (вчителька Джорджета Марочко) діти робили колажі, які демонстрували їхню вдячність рідній мові. Вчителька Оана Ніколайчук організувала заходи для дітей зі шкіл с. Дарманешті, Марицеї та Балківців, які танцювали, співали та декламували вірші, присвячені цій події. Діти з Молдова-Сулиці (вчителька Дана Чуперчук) виготовили плакати в жовто-блакитних кольорах використовуючи розфарбовані долоні, а діти з Калинештської школи (вчителька Лоредана Мандраштяну) представили художню програму та традиційні костюми.

Вчителька Констянтина Бурсук та учні прикрасили клас жовто-блакитними кулькаами та подали цитати з української культури. Учні підготовчого класу з Палтіну (вчителька Олена Саучук) розробили карту України, оточену сердечками з оптимістичними посланнями. Діти з Бродини (вчительки Даніела Гудима та Віоріка Конеак) представили мистецьку програму та виготовили плакат для класної стіни. У Шербівській школі (вчителька Аліна Мазуряк) діти виготовили плакати з любов'ю до рідної мови і традицій.

Учні Сучавського Національного коледжу ім. Міхая Емінеску, які перебували у Чернівцях за обміном, 27 жовтня взяли участь у Радіодиктанті національної єдності.

Джерело uur.ro

День української мови у Лугожі та Петроаса Маре

День української мови був відзначений у Національному коледжі ім. Юлії Хашдеу в Лугожі та у восьмирічній школі в Петроаса Маре Тіміського повіту, де учні підкреслили важливість рідної мови та відсвяткували свою культурну ідентичність та спадщину.

На засіданні Шкільної ради учнів Національного коледжу ім. Юлії Хашдеу у Лугожі учні секції української мови висловили свої думки, почуття та враження, декламуючи вірші та співаючи пісні українською мовою. Таким чином діти підкреслили важливість вивчення української мови як основи свого майбутнього.

У восьмирічній школі с. Петроаса Маре, координовані вчителькою Маріаною Кубаш, учні відзначили «День української мови та писемності» піснями, малюнками, оповіданнями та віршами.

Джерело uur.ro

ЗУСТРІЧ ПІСЛЯ 57 РОКІВ

7 листопада у приміщенні місцевої організації Союзу Українців Румунії с. Рускова відбулася зустріч колишніх колег початкових класів I-IV випуску 1967 року, а також із вчителькою Лівією Ковач, присутність якої викликала радість і ностальгію її колишніх учнів.

Розпочався захід із зачитування каталогу: із 39 учнів, які навчалися в Рускові, живі 15 (з них 4 хлопці та 11 дівчат), 11 померли, а решта обрали шлях чужини.

Ми були другим випуском (1963-1967) вчительки з 10 поколінь, яких вона виховувала з відданістю, любов'ю та професіоналізмом, будучи єдиними, хто організував таку зустріч. Це був мотив великої радості та подяки з обох сторін – як вчительки, так і її колишніх учнів.

Коли вручали їй букет квітів, вчителька пролила сльози зворушення за проявлений таким чином жест подяки. Під час зустрічі учні оживляли спогади із школи, з нелегкого періоду, позначеного багатьма недоліками – від поганого одягу, неадекватного взуття до несприятливих умов у системі освіти, які ускладнювали процес навчання.

Наприклад, у першому класі учні не знали румунської мови, бо в селах не було дошкільної освіти, а вдома спілкувалися лише українською. Таким чином, лише у другому класі учні стикалися з румунською мовою на рівні мовлення, письма та читання.

Але особливо слід підкреслити той факт, що вчителька уміла виявити й оцінити здібності і нахили кожного учня.

Зустріч насамперед запам'яталась дружньою атмосферою, після чого розійшлися щасливі від успіху заходу, який також видно на групових фотографіях, які залишаться свідченням зустрічі після 57 років – закінчення 1967 року початкової школи у мараморoському селі Рускова.

Пінтя МАРІЧУК ,
член Ради СУР

Ревеляція жого дитинства та Ревельйони жоєї юності...

Сійся, родися жито, пшениця
І всяка пашниця!
Колопні по стелю, лен по коліна,
На Новий Рік, на Василя,
Би вас головка не боліла!
Би вам хліб родився,
Би вам скот плодився,
Аби цей господарь
Нічим не журився!
На шєскі, на здоров'ї!

Таке віншування-замовляння чекали всі газди моєї найгостинної Негостини, рано-вранці Нового Року, бо істинно вірили у магію слова і в ритуальне засівання хлопчика-сіяча, оскільки вірили у магічний взаємозв'язок людини із землею, переданий поступово нашими пра-пращурами від часів тисячолітньої минувшини, тобто переходу до осілого життя і відтворювального господарства, до сьогоднішніх. На початках, Новий рік вважали наші предки весняну пору року, у часі пробудження землі і всієї природи до нового життєвого циклу, а це довгий час датувалось першим березнем. Найімовірнішим доказом є наші українські щедрівки (див. Прилетіла ластівочка, Щедрий вечір-добрий вечір і т. п.)

Після першої світової війни майже всі країни прийняли григоріянський календар (новий стиль) вшановуючи Новий Рік 1 січня, а зимові свята з 25 грудня, виємковими залишились Росія, в тому числа і Україна, Білорусь, Сербія, Чорногір'я, де створився такий парадокс: Новий Рік та Старий Новий Рік!...

Коли йдеться про обрядодіяння новорічного засівання, мені миттєво припливає з дитинства незабутня пригода/ревеляція: Був-то Новий Рік 1959-го року, а я був учнем вже шостого класу. Зазвичай, після засівання сусідам та родакам ми хлопці – а це мої товариші Мірча і Славі Гнатюки, Віцьо Ріщук, Туці Шовкалюк – виходили на вулицю похвалитися заробком і наміром купити найбажані нами речі: Або гармоньку, або кишеньковий ножик з ланцюжком, або фонар. На дві чи всі три речі ніколи не вистачало грошей...

Наближався до нас, йдучи, мабуть, із м. Серету, недалекий сусід Іван Беженар. Чутка була, що він людина холодного характеру, злобно чи недовірливо ставиться до людей і навіть до дітей. Ми побоювалися його навіть вітати, декотрі оберталися спиною коли він проходив мимо, бо до колядування/віншування хвіртка його обійстя була завжди замкнута. Господарював він з дружиною Євдокією але дітей у них не було. Вона, навпаки, була надзвичайно добродушною людиною, часто допомагала моїй матері і сусідам у господарських роботах, нас любувала, входила навіть у наші ігри. Напевно і тому я наважився і став навпроти нього, вийняв з кишенні кулачок зерна пшениці і засіяв йому вищенаведеним віншуванням. Він глипнув мені у вічі, пройшов мимо не зупиняючись але після 5-6 кроків перестав, обернувся, кивнув рукою кажучи: - Ти, ходи сюди! Я дивлюся на хлопців, вони витріщили оченята, а він: – Ходо–ходи, не бійся! Боязко якось, але я наблизився, а він вийняв з-за пояса старенький портфелик, витяг звідти і дав мені паперового лея, обернувся і пішов. Тримаючи того лея обома руками я підійшов до товаришів, які роззявили роти від цього дива, бо таку винагороду нам ніхто ніколи на давав. У тому часі за коляду чи віншування давали нам по 15, найбільше 25 банів (копійок) або горіхів, яблук чи медівників...

Через чотири дні ми зібралися знову колядувати-щедрувати у честь Водохрещів. Проходячи мимо дому Беженаря, один із нас аж скрикнув: Диви, у Беженаря хвіртка відкрита! Ми увійшли у подвір'я і охоче зашідрували! Виходячи на дорогу кожен із нас тримав обома руками по одному паперовому лею!...

Правду говорила мені мати: Десь далеко є і Дід Миколай, і Дід Корочун, і красуня Миланка, і Святий Василь!

Напевно вони відкрили у душі сусіда Беженаря таємне віконечко доброти, притьмарене хто-зна чим або ким, світло якої вказало йому дорогу істинного життя-буття...

*

Що таке ревельйон дізнався я будучи вже юнаком – ліцеїстом дев'ятого класу середньої школи м. Серету, українського відділу. В Негостині плідну діяльність розгортала сільська бібліотека, в одному залі старої школи, завідуючим якої працювала вродлива випускниця того ж самого ліцею і відділу, Сільвія Ріщук. Щоденний розділ, між 16:00 та 22:00 годинами, збирав багато читачів – ліцеїстів, викладачів, молоді села і навіть старших газдів тутешності, із котрих пригадую Василя Григорчука, Івана Костинюка, Івана Клима, Дмитра Григорчука. Останній мене здивував – вважаю не випадково. Прийшов він, так під вечором, до бібліотеки тримаючи під пахвою три товсті книги, поставив на робочий стіл бібліотекарки оті прочитані томи, подякував і попросив інших. Вона завітала його до кімнати, де знаходився книжний фонд, а я, з курьйозності, подивився що то за книжки читає людина вже старшого віку. Навіть і тепер бачу їх: «Спартакус» Рафаєлля Джованолі, «Війна і мир» та «Воскресіння» Льва Толстого. Не помітив коли вони повернулись, тільки почув назад плечей теплий шиплячий голос: – Ти в якому класі? – У дев'ятому – відповів я, наче злодій схоплений на ділі. – Ну, підходить..., ледь усміхнувся він. – А що подобається ще тобі? – Футбол, здивовано відповів я...

Не пам'ятаю яких книжок «позичив» Дмитро Григорчук чергово але добре пам'ятаю, що я «позичив» оті книжки і три тижні був у неперестанній захваті читання. Десь через тиждень батько приніс мені шкіряний футбольний м'яч: - За те, що любиш читати, подарунок від Митрика Страшенного! Мені не було відомо, що вони буди друзями та що Дмитро Григорчук працює завідувачем складу спортивних матеріалів у румунсько-радянській асоціації АРЛУС...

У бібліотеці я брав участь у вшануванні Шевченка та Емінеску, тут відбувалися зустрічі з письменниками, відзначались 8 Березня, 1 Травня, 23 Серпня, а також відмічувались іменини або день народження найвірніших читачів. Але вершиною заходів у бібліотеці, для юнаків подібних мені, був ревельйон. Хлопці складали по десять леїв і забезпечували вино, ковбасу, хліб та воду. Вино було настільного сорту (Vin de masă), найдешевше але до смаку невігласам. Мінеральну водичку доставали із шкільної криниці. Дівчата приносили бутерброди, салат-беф, галушки і солодкого – медівники, солодкі булки, подекуди цукерки.

Прибуває й нині із тих шістдесяти-минулих років флеш-спомин того великого залу бібліотеки, званого читальня, довгий стіл накритий різними скатертями (хто яку приніс!), хлопці сідали всі по однім боці столу, а дівчата по другім, бо таким чином кожен хлопець міг дивитися-вдивлятися на кожну дівчину і навпаки. Це нам дуже подобалося та було і дуже вигідно, оскільки часто наші очі зустрічалися із миттєвими зирками дівчат котрим симпатізували, що надавало нам неймовірної душевної теплоти і гарячих надій у новому році, принаймні мені... Музикальний фон забезпечував старенький радіоприймач але у другій половині ночі його батарейки зраджували нам...

Наступного року шановний директор культурного дому, К. Д., уява якого творила завжди сюрпризи, приніс для ревельйонної забави патефон і кілька платівок народної музики. Такої охочої забави ще не бувало. Зморені танцями учасники ревельйону стиха співали пливучих українських пісень. Раптом хтось скрикнув: – Чути димом! Бібліотекарка і ми за нею вибігли на коридор. Дим котився із канцелярії. Відкрили двері й вибухли у нестримний сміх. Склонивши голову на стіл, наш шановний друг, надто перетомлений, заснув. Біля нього, на електроплитці бляшаний гарно пофарбований таз-підставка для стаканчиків водиці, на якому кілька галушок. Тазик перегрівся, фарба потріскала, галушки пригоріли...

Наш сміх розбудив шановного друга, він посміхнувся зніяковіло але додав: – Нічого, галушок ще є півглека...

Новорічне новонароджене Сонце почало висилати свої перші промені, на яких таємно прибув неймовірно добрий настрій. Недалеко до полудня лунала музика, не переставали танці, жарти, сміх.

Хтось запримітив: Якщо так буде нам у Новому Році, то зовсім не погано!

Євсебій ФРАСИНЮК

Фото автора

СУР організував у Бухаресті захід до Національного дня Румунії

(Продовження з 9 стор.)

повністю застосована в Україні, але певні елементи або фундаментальні принципи можуть бути адаптовані та впроваджені для посилення захисту прав національних меншин в Україні. Співпраця між сусідніми країнами та обмін передовим досвідом у цьому плані може бути корисним для обох держав. На завершення, хотів би зазначити, що дуже важливо, щоб Румунія та Україна активно співпрацювали шляхом обміну інформацією та двосторонніх консультацій щодо правильного застосування національного та міжнародного законодавства для забезпечення захисту прав національних меншин в обох державах.

Слід підкреслити, що організації громадян, які належать до національних меншин, функціонують ефективно лише тоді, коли лідери та члени цієї організації компетентно застосовують та поважають національне законодавство. У цьому напрямі прикладом діяльності, відповідно до румунського законодавства щодо організації етнічних меншин, є Союз українців Румунії. СУР – це організація, яка представляє інтереси української меншини в Румунії, пропонує та пропагує культуру, традиції та цінності цієї меншини. Хоча кожна організація унікальна, існують певні аспекти роботи СУР, які можуть бути прикладом для інших організацій. СУР організовує різноманітні заходи, освітні та культурні програми для підтримки членів громади у збереженні та розумінні своїх традицій. Різні організації можуть навчитися в СУР, як розробляти та впроваджувати подібні програми. СУР зі своєю роллю у просуванні та захисті прав меншин у Румунії може слугувати моделлю для інших організацій, які бажають брати участь у політичній, законодавчій, соціальній, економічній та екологічній діяльності. СУР співпрацює з місцевою та національною владою для просування інтересів української громади в Румунії. Ця діяльність може стати прикладом для інших організацій у налагодженні партнерства та ефективної співпраці для досягнення своїх цілей. Прозорість та залученість членів СУР, особливо пана Миколи Мирослава Петрецького, голови СУРу, депутата Парламенту Румунії, до різних сфер людської діяльності, створює можливість для інших організацій для відкритої комунікації та активної участі членів своєї організації до прийняття важливих рішень. Зазначу, що авторитет, компетентність і повага до голови СУР, депутата Миколи Мирослава Петрецького підкреслює також його обрання на посаду віце-президента Східної Європи Світового Конґресу Українців. Він відповідає за відносини з українськими громадами Білорусі, Чехії, Естонії, Грузії, Угорщини, Латвії, Литви, Республіки Молдова, Польщі, Румунії та Словаччини. Однак слід врахувати, що кожна громада та організація має свої унікальні, специфічні особливості. Наприклад, діяльність, яка успішно працює в СУР, може не мати відповідних результатів в інших організаціях. Але основні принципи просування культури, залучення громади та конструктивної співпраці можуть бути прийняті та адаптовані в залежності до потреб та особливостей кожної організації чи громади.»

У своєму виступі керуюча справами і депутатка Закарпатської обласної ради **Мирослава Ливч** зазначила: *«Доброго дня шановні наші румунські друзі та стратегічні партнери! Дозвольте привітати вас з Національним днем. Це свято демонструє високий дух патріотизму і гідності вашого народу, який, подолавши труднощі, створив незалежну державу. Демократичні європейські цінності, які ви підтримуєте, вже багато років, є фундаментом для нашої української демократії. Висловлюємо щиру подяку румунській владі та румунському народу за ту підтримку, яку ви нам надаєте у боротьбі за суверенітет та цілісність нашої держави, у боротьбі з російським агресором. Особлива подяка Союзу українців Румунії, на чолі з головою Миколою Мирославом Петрецьким, який зі вами всіма, своєю командою з перших днів повномасштабного вторгнення, разом, з нами українцями, ви надавали та надаєте постійну підтримку нам в Україні й нашим українцям тут у вас в Румунії. Бажаємо румунському народові сил та наснаги, миру та добра, високих злетів у ім'я процвітання вашої незалежної країни. Многії літа Румунії! Слава Україні!»*

Пані Мирослава Ливч також зачитала вітання від голови Закарпатської обласної ради Романа Сарая та всього депутатського корпусу Закарпатської обласної ради голові СУРу депутату в Парламенті Румунії Миколі Мирославу Петрецькому з нагоди Національного дня Румунії, а також Інформацію щодо стану та забезпечення прав румунської національної меншини у Закарпатській області.

Наталія Шетеля, ректор Комунального закладу вищої освіти «Академія культури і мистецтв» Закарпатської обласної ради, заслужений працівник культури України, доктор педагогічних наук, доцент, членкиня Української психологічної асоціації, членкиня Національної Спілки театральних діячів виступила з наступною доповіддю: *«Шановні пане та панове! Дорогі друзі! Дозвольте висловити подяку за люб'язне запрошення на святкування Національного свята Румунії з нагоди об'єднання румунських земель. Від усього серця бажаю вашій країні миру і процвітання, а народу – добра і щастя! Нехай над вами завжди панують чисте небом, дзвінке сонце і барвиста веселка. Як довело життя, це ті важливі цінності, які так потрібні людині для щастя. Користуючись нагодою, хочу із цієї високої трибуни висловити велику подяку народу Румунії, який багатосторонньо підтримав Україну з перших днів повномасштабного вторгнення Росії, що триває вже 644 дні. Одна з найжорстокіших, найабсурдніших воєн за останні десятиліття у Європі, котра принесла нам багато горя, сліз й втрат. Гинуть хоробрі воїни ЗСУ, мирне населення, літні люди, маленькі дітки. Окремі міста і села України зрівняні із землею... Нестерпно боляче! Мільйони людей, які мали бізнес, роботу, творчість, стабільне життя, покинули все і подалися в чужі світи, тікаючи від смерті, насильства та страху. Велику кількість українців прийняла і зігріла своїм теплом і шаною саме Румунія. Румунія, яка виносить разом із нами всі тяготи клятої війни, щиро підтримуючи ініціативи та прагнення українського народу щодо вступу до Євросоюзу та НАТО, підносячи відносини між двома сусідніми країнами до стратегічного партнерства на довгострокову перспективу, включаючи експорт українських зернових, відбудову інфраструктури та життя після війни, зміцнення безпеки у світі! І ми будемо це пам´ятати завжди! Бо ви демонструєте приклад правильного політичного вибору в цьому часі для інших країн, що межують з Україною.Дякую вам за це, дорогі сусіди. Румунія будує базові європейські цінності – верховенство права, демократичні процеси, соціально-ринкову економіку, права людини. Тому скажу так: ви змогли подолати труднощі та створити власну незалежну державу, зможемо і ми! Тож дай нам, Боже, хай ЗСУ переможе! Хай у мирі і злагоді живуть румуни та всі цивілізовані вільні народи. Будьте здорові, щасливі та вільні! Хай ваші дітки завжди мають тихі світанки, спокійні ночі та радісні, безтурботні дні в країні солодкого, мирного дитинства – нині й завжди!»*

З доповідями про Національний День Румунії, про румунсько-українську співпрацю, про роль національних меншин, підтримку надану українським переселенцям та про великих румунських письменників, які сприяли протягом часу об'єднанню країни також виступили перший проректор, кандидат педагогічних наук Комунального закладу вищої освіти «Академія культури і мистецтв» Закарпатської обласної ради **Федір Апшай**, керівниця програми World Vision Румунія **Маріана Арнеуцу**, засновник Медичного центру Wellbeing Medical Center **Ніколета Леордян**, лікар Венерус Попа та поет **Траян Кірікуце**.

Румунія з перших днів широкомасштабного російського вторгнення надала притулок тисячам біженців з України та швидко організувала гуманітарну допомогу. Ця допомога триває й досі. Румунський народ також виявив велику солідарність з українським народом. Акторка **Христина Назарівна** з Одеси знайшла притулок зі своїми дітьми в Бухаресті. Вона тепер очолює театральну студію «Фаворіт» та гурт українських переселенок «Вікторія/Перемога», що діють при Бухарестській філії СУРу. Пані Христина висловила свої думки з нагоди Національного Дня Румунії: *«Я хочу подякувати за те, що в Румунії* діє Союз українців Румунії, де ми можемо почувати себе як вдома, можемо співати, можемо творити, можемо спілкуватися. Жінки тут не втрачають ні надії, ні сили, а навпаки. І це дуже добре для нас, тому що ми живемо, ми продовжуємо жити. Війна триває але і життя триває. Я бажаю Румунії, щоб Господь благословив, щоб румуни ніколи не знали що це таке коли приходить ворог на їхню територію, щоб вони завжди були вільні. І ми вдячні за те, що наші жінки, наші діти мають цей захист і можливість тут не просто бути як біженці, прочекати, а жити. Вони дають нам можливість жити, творити разом поєднуватися в праці та в усьому. Тільки залишилось нам всім вивчити румунську мову. Хай буде мир, Хай буде та любов, те світло, яке вони нам дають, щоб і ми вертали його, щоб воно було у кожнім серцем, у кожній хаті!»

Стародавні колядки

Бог предвічний народився

Бог предвічний народився,
Прийшов днесь із небес,
Щоб спасти люд свій весь,
І утішився.

В Вифлеємі народився,
Месія, Христос наш,
І пан наш, для всіх нас,
Нам народився.

Ознаймив це Ангел Божий
Наперед пастирям,
А потім звіздарям
І земним звірям.

Діва Сина як породила,
Звізда ста, де Христа
Невіста Пречиста
Сина зродила.

Тріє царі несуть дари
До Вифлеєм-міста,
Де Діва Пречиста
Сина повила.

Звізда їм ся об'явила,
В дорозі о Бозі,
При волі, при ослі
Їм ознаймила.

«Тріє царі, де ідете?»
«Ми ідем в Вифлеєм,
Вінчуєм спокоєм
І повернемся».

Іншим путем повернули,
Погану, безстидну,
Безбожну Іроду
Не повідали.

Йосифові Ангел мовить:
З Дитятком і з Матков,
З бидлятком, ослятком
Хай ся хоронить.

«Слава Богу!» – заспіваймо,
Честь Сину Божому
Господеви нашому –
Поклін віддаймо.

В Вифлеємі тайна

В Вифлеємі тайна стался превелика,
Бо там народився предвічний Владика
Хвалу Богу даймо,
Весело співаймо:
«Слава во вишніх Богу!»

Марія Пречиста Царя нам повила,
В вертепі на сіні, в яслах положила.
Там пастирі грають,
Ангели співають:
«Слава во вишніх Богу!»

Всі небесні Сили Христа прославили
І пастирям в полі радість цю звістили,
Тому всі утішно
Грають Спасу пісню:
«Слава во вишніх Богу!»

Дари зі собою всі приносили
Вишньому Цареві в яслах положили,
Втішно споглядають
І разом співають:
«Слава во вишніх Богу!»

Три царі з дарами зі сходу прибули,
Весело, смиренно Христа привітали.
Дари Му приносять,
Пісню нову голосять:
«Слава во вишніх Богу!»

І ми разом нині Царя привітаймо:
Предвічного Бога о ласку благаймо,
В мирі проживати
На віки співати:
«Слава во вишніх Богу!»

В вифлеємській країні

В вифлеємській країні
Вифлеєм стоїть,
Звізда над вертепом,
Низенько блищить.

Пастушки на полі
Стадо стерегли,
Як Пречисту Діву
В вертепі знайшли.

Прийшли до вертепу
Стаду корму дати.
Посмотрят у яслі,
А там Божа мати.

На ручках тримає
І кормить його
І в ручки цілує
Сина своєго.

О, Господи Боже,
Всемогущий наш,
Ти нам благословив
Сей веселий час.

Отворіть окно
Скажу вам чудо, чилядко
Родився Христос
Во Вифлеємі раненько.

Місяць му світив,
Овци горіють во стайні.
Погани плачуть,
Царі ся прячуть в палаті.

Адам і Єва,
Встануть із гроба на сей день,
Будуть спасенні
Через Ісуса на небі.

І ми воздайме
Хвалу Богові на сей день.
Бо прийшов ко нам
Сам Ісус Христос – Спаситель.

Різдвяно-новорічні свята у Негостині

(Продовження з 9 стор.)

секторах. За кожний сектор відповідає церковний радник. Він збирає людей із свого сектора і разом ідуть колядувати, а зібрані гроші дають для церкви. Як закінчують колядувати, то всі колядники ідуть колядувати панотцеви.

У ніч на 31 грудня діти починали колядувати «чінчікати» ще завидка «Ой, чінчику васильчику», «Прилетіла ластівочка». Підлітки гейкають «Добрий вечір, добрий вечір, пане господарю» з дзвінками, гарапником, бугаями, козою і маланкою. На другі свята, у ніч перед Водохрещем (Йорданом), теж колядують «шідрують». Рано, на новий Рік, діти ходять сіяти. Вони мають у торбинці зерно пшениці, сіють і приказують:

«Сійся, родися, жито, пшениця і всяка пашниця

На Новий Рік, на Василя,
Колопні по стелю, лен по коліна,
Аби вас голова не боліла!
На щєскі, на здоров'є! З Новим Роком вас вітаєм!»

Господарі радо приймали сіяників (сіячів) і щедро їх обдаровували, бо вірили, що кого вони обминуть, той буде мати клопіт з урожаєм. Тепер ще ходять сіячі, але їх чимраз менше, бо на Новий Рік рано, після новорічної ночі, не дуже хочеться вставати. А нас будили раненько, разом із сходом сонця бо казали, що хто на Новий Рік лінується вставати разом із сонцем, той буде лінивий цілий рік. А лінивих не люблять. То й господарі не дуже чекають на них. Більшість із них поле не обробляють, то й урожай їх не безпокоїть. Не можу закінчити, щоб не пригадати новорічну ялинку, яка приносила і приносить стільки радості у наш дім. В минулому на селі не було звичаю на різдвяно-новорічні свята мати ялинку в хаті. Почали святкувати Новий рік з ялинкою кілька років після війни.

Коли я була у 3-ому або 4-ому класі, до нас до школи прийшла нова, молода вчителька, Сільвія Ріщук, майбутня дружина Миколи Майданюка, талановитого викладача фізкультури, музики, співака, диригента хору, актора-аматора. Пані Сільвія, як ми її називали була вродлива і дуже талановита. Вона гарно співала, успішно зіграла багато головних ролей у п'єсах, які ставились того часу на сцені негостинського культурного дому. Пані Сільвія дуже любила свою професію, любила дітей, а ми те відчували і дуже любили її. Вона була наймолодша з педкадрів і, мабуть, тому її дали обов'язок піонервожатої. Вона зорганізувала це новорічне свято, яке, думаю, що запам'яталось всім нам на все життя. Святкували ми у культурному домі. На сцені була гарно вбрана ялинка. Десь тиждень перед тим ми, діти, за допомогою піонервожатої із кольорового паперу робили різні ланцюги, кошечки, малювали білою бронзою горіхи, вирубували із білого паперу сніжинки. Інших прикрас на ній не було, але нам здавлося, що наша ялинка найкраща у світі. Святково вбрані, тримаючись за руки, ми кружляли навколо ялинки і співали:

«Білий снігу, сніженьку,
Підмети доріженьку
Від хати до хати
Новиц Рік стрічати – 2

Ми зустріч зуміємо
Танцями і співами,
Заведем щасливо
Всім людям на диво. -2

Круг ялинки станемо,
На ялинку глянемо,
Руки всі сплетемо,
Знову заведемо. – 2

Директором школи тоді був Афтанасій Іванчук. Він добре розбирався в музиці, гарно співав і грав на скрипці. Потім до нас прийшов Дід Мороз, він не мав багато подарунків, як тепер. Тільки кілька цукерок, але ми були дуже раді. Ми довго забавлялися і співали, танцювали під скрипку директора.

Ось так то було давно і минулося. Коли поринемо спогадами, то ще довгий час душа скорбить за ним, але що робити, це є життя.

На закінчення бажаю читачам і всім працівникам редакції часопису «Український вісник» міцного здоров'я, працездатності, дочекати і відсвяткувати у мирі, щасті, здоров'ї, разом із дорогими вам людьми різдвяно-новорічні свята. Би-сте тривали і дочекали від тепер за рік, а за рік, повік!

Ангел Божий із небес

Ангел Божий із небес
Радість нам звіщає днесь,
Що в Вифлеємі Бог воплотився,
Там у вертепі Він появився
Бідним пастирям.

Тож спішім у Вифлеєм,
Де у яслах Божий Син
Народився з Діви Марії,
Непорочної Лелії,
На спасення нам.

Там віддаймо честь Йому,
Заспіваймо пісню цю.
Слава во вишніх вічному Богу,
Отцю і Сину, Духу Святому,
А на землі мир!

О Дитяко, Спасе наш!
Глянь ласкаво днесь на нас.
Освободи нас з тяжкої неволі,
Дай дочекати кращої долі
З Рождеством Твоїм.

Подаємо нову адресу по інтернету нашої редакції:

E-mail: ukrainskyi.visnyk@uur.ro

Застереження

* За достовірність фактів, цитат, власних імен та інших відомостей відповідають автори підписаних матеріалів.
* Редакція може не поділяти точки зору авторів.
* Надіслані до редакції матеріали не повертаються.
* Редакція залишає за собою право скорочувати і редагувати надіслані матеріали, не порушуючи їхнього основного змісту.

УКРАЇНСЬКИЙ ВІСНИК
UKRAINSKYI VISNYK

Шеф-редактор
МИХАЙЛО МИХАЙЛЮК
Редактор – **Тереза ШЕНДРОЮ**

Технoредагування і комп'ютерний набір: Тереза ШЕНДРОЮ
Редакція: Раду Попеску № 15, Бухарест
Телефони: 0212220755; 0212220737; 0212220748; 0212220724
Друкарня S.C.SMART ORGANIZATION S.R.L., Бухарест, Румунія
Redacția: Radu Popescu Nr. 15, Sector 1, București, România
ISSN 1223-1614